

Oslo tingretts dom 10. januar 2018 i straffesaken mot Ola Rollèn

Ingress

Ved Oslo tingretts dom 10. januar 2018 ble Ola Rollèn frifunnet i en straffesak om innsidehandel som Økokrim hadde reist mot ham. Rettens konklusjon var at det var overveiende sannsynlig at Rollèn ikke hadde innsideinformasjon da han i oktober 2015 kjøpte aksjer i det norsk børsnoterte selskapet Next Biometrics Group ASA. I dommen gir retten uttrykk for at Finanstilsynet gjorde seg skyldig i en misforståelse da saken ble anmeldt til Økokrim og at den senere sterke kursutviklingen på aksjen ble en sterkt villedende faktor som preget myndighetenes behandling av saken.

Dommen er påanket av Økokrim. Etter at saken er oversendt til Borgarting lagmannsrett vil lagmannsretten ta stilling til spørsmålet om anken skal fremmes til realitetsbehandling. Eventuell ankeforhandling vil trolig først finne sted i første halvår 2019.

Sammendrag av dommen

Ved tiltalebeslutning 15. mars 2017, utferdiget av Økokrim, ble Ola Rollèn satt under tiltale for overtredelse av verdipapirhandelens regler om forbud mot innsidehandel. Grunnlaget var at Ola Rollèn angivelig misbrakte innsideinformasjon da han 6. og 7. oktober 2015 kjøpte aksjer i det Oslo Børs-noterte selskapet NEXT Biometrics Group ASA (Next). Formell kjøper var Rollèns eget selskap Iskossala Ltd (Iskossala), men aksjene ble kjøpt på vegne av Greenbridge Ltd under etablering (Greenbridge).

Bakgrunnen for tiltalen var at det fra ultimo august 2015 til 8. oktober 2015 pågikk forhandlinger om rettet emisjon av Next-aksjer mot Iskossala, om salg av Next-aksjer til Iskossala og om avtale om terminering av en rolyalty-avtale inngått mellom Next og selskapets gründer. Forhandlingene førte til at det ble inngått avtaler om disse forholdene 8. oktober 2015. Økokrim anførte at Rollèn gjennom deltakelse i og kjennskap til disse forhandlingene fikk innsideinformasjon.

Tiltalen i saken ble tatt ut på bakgrunn av en anmeldelse i mai 2015 fra Finanstilsynet. Tingretten påpeker at Finanstilsynet la til grunn at «*Rollèn brukte kunnskap han hadde fått som representant for Greenbridge, da han handlet aksjer på børsen for sitt private selskap Iskossala*». Retten påpeker videre at det berodde på en «*misforståelse*» at Rollèn representerte to parter. Dermed fikk ikke Finanstilsynet foranledning til å vurdere saken på grunnlag av at Rollèn i denne saken optrådte på vegne av Greenbridge også når han ervervet aksjer i markedet. Som retten selv påpeker: «*Egne kursensitive investeringsplaner er ikke innsideinformasjon for investoren selv, selv om disse planene er innsideinformasjon for andre.*»

Retten uttaler om dette: «*Det er nå enighet mellom partene om at Rollèn optrådte på vegne av Greenbridge både når han handlet aksjer over børs og når han forhandlet om deltakelse i en rettet*

emisjon. Iskossala ble brukt som midlertidig part i begge situasjonene fordi Greenbridge fortsatt var under etablering.»

Avslutningsvis i dommen viser retten (som en tilleggsbemerkning) til kursoppgangen i Next på 83% den 9. oktober 2015 og uttaler at gevinstens størrelse som ble fremhevet i Finanstilsynets anmeldelse, må antas å ha vært medvirkende til at Økokrim tok ut tiltale. Deretter uttaler retten at etter dens vurdering må det *«anses som sikkert at det var andre forhold enn de som er omhandlet i tiltalen som skapte kursøkningen på 83 %»*, nemlig at det var Greenbridge (hvor Ola Rollèn og Melker Schörling sto bak) som investerte. Videre viser retten til at tilnærmet alle de nye aksjonærene var svenske, og retten uttaler i den forbindelse: *«At de mange nye svenske aksjonærene la nevneverdig vekt på de forholdene som er nevnt i tiltalens avsnitt 5 og 6, kan utelukkes.»*

Dette leder til følgende konklusjon fra rettens side: *«Den kraftige kursutviklingen som normalt signaliserer alvoret i en innsidesak, ble derfor i vår sak en sterkt villedende faktor som har preget myndighetenes behandling av saken.»*

Retten behandler deretter Økokrims påstand om de forhold som etter Økokrims mening utgjorde innsideinformasjon.

Retten gir klart uttrykk for at kunnskap om at Nexts administrasjon var villig til å emittere et betydelig antall aksjer for kr 60 per aksje ikke utgjør innsideinformasjon. Retten uttaler retten at det vil kunne være innsideinformasjon *«at en investor med god kunnskap om teknologien og markedet, ville betale kr 60 per aksje»*, men med den viktige tilføyelsen at dette ikke vil være innsideinformasjon for investoren selv.

Retten viser til at det er styret som er det sentrale organet når det gjelder spørsmålet om et selskap skal foreta en emisjon. Rettens konklusjon er at det først var i et styremøte om ettermiddagen 7. oktober 2015 at Nexts villighet til å emittere en betydelig mengde aksjer til en overkurs på 33% *«oppsto ... som et faktum»*. Dette styremøtet fant imidlertid sted etter at Rollèns megler hadde kjøpt den siste børsposten ca kl. 13.35 samme dag. Rollèn fikk først informasjon om styrets beslutning etter at styremøtet var avsluttet ca kl. 15.00. «

Økokrim anførte også at de forhandlinger som Ecomnex (eid av gründeren) hadde med Next om mulig salg av Next-aksjer til Iskossala/Greenbridge utgjorde innsideinformasjon og at Rollèn kjente til disse forhandlingene. Dette blir avvist av retten.

Det samme gjelder Økokrims påstand om at Rollèn kjente til at gründeren forhandlet om terminering av en avtale om royalty som han hadde med selskapet. Rettens klare konklusjon er at det er *«ingen holdepunkt i dokumentasjonen»* for at Rollèn ble orientert om at Idsøe arbeidet med royalty-spørsmålet før i oktober 2015, dvs etter at aksjekjøpene var foretatt.

Økokrim anførte videre at Nexts direktør i forbindelse med en presentasjon i et møte 3. september 2015 opplyste at det ville bli en kraftig kursstigning når navnet på den første storkunden ble

offentliggjort i oktober, og at dette fremstår «*som et typisk tips fra en «innsider» som visste hva som ville skje med kursen»*».

Når det gjelder selve presentasjonen, er retten klar på at det er en «*anstrengt tolkning*» når Økokrim påstår at hele verdistigningspotensialet (kr. 100) var ment å gjelde den første av tre angitte kontraktene, og at tolkningen blir «*ytterligere anstrengt*» når effekten av den første kontrakten ikke knyttes til kursutviklingen fra kontraktsinngåelsen, men i sin helhet til den gjenstående offentliggjøringen av tier1-kunden. Økokrims tolkning sto også i strid med hva direktøren og andre som var til stede i møtene hvor plansen ble presentert, hadde forklart. Samtidig viser retten til direktørens forklaring i politiavhør at selv etter at han - med rettens ord – ble stilt «*ledende spørsmål*», uttalte at det var en spekulasjon i at navnet ble kjent så kunne det ha positiv verdi.

Når det gjelder de forventninger som både Next og markedet hadde om kursutviklingen etter offentliggjøring av navnet på tier1-kunden, sier retten kort at dette ikke gir «*noe holdepunkt*» for at Rollèn fikk noe tips om kursutviklingen fra direktøren.

Rettens konklusjon er at det «*ikke er noe reelt holdepunkt*» for at Rollèn fikk tips fra Idsøe om at aksjen ville stige kraftig når navnet på tier1-kunden ble offentliggjort. Retten tar således klart avstand fra Økokrims anførsler, som til dels betegnes som basert på «*anstrengt tolkning/ytterligere anstrengt*» og «*ledende spørsmål*» og dels som anførsler som kan «*utelukkes*» eller er uten «*noe reelt holdepunkt*».

Økokrim gjorde gjeldende at tiltalen ikke var begrenset til forholdene som var detaljert beskrevet i nevnt i tiltalen, men at ved vurderingen av om det forelå innsideopplysninger, måtte retten vurdere all tilgjengelig informasjon fra og om forhandlingene rundt de tre kontraktene som er nevnt i tiltalen, dvs. i praksis status i forhandlingene.

Rettens er også på dette punkt uenig med Økokrim og legger til grunn at Rollèn bare kunne domfelles dersom han hadde den konkrete informasjonen som er angitt i tiltalen. En annen forståelse ville innebære at den redegjørelse som Økokrim hadde gitt om tiltalen, ville bli «*villedende*» når den fremhevet at 5. og 6. avsnitt i tiltalen ga en «*detaljert*» beskrivelse av den innsideinformasjon som Rollèn «*er tiltalt for å ha misbrukt*». Under henvisning til at bevisføringen i saken viser betydningen av at en tiltale for innsidehandel gir en presis beskrivelse av de opplysninger som skal være misbrukt, kommer retten til at det i saken «*med en høy grad av sikkerhet [kan] konstateres at Rollèn ikke hadde den aktuelle informasjonen*» (min understrekning).

Avslutningsvis uttaler retten at selv om den skulle ha hatt adgang til også å vurdere om status i forhandlingene i denne saken utgjorde innsideinformasjon, ville resultatet likevel ha blitt frifinnelse.

Rettens konklusjon er at det er «*overveiende sannsynlig*» at Rollèn ikke hadde innsideinformasjon da han på vegne av Greenbridge kjøpte Next-aksjer og domsslutningen er at Ola Rollèn frifinnes.